ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของยาทีพอกซาลินในการลดปวดในกระต่ายภายหลังการศัลยกรรม ทำหมันเพศเมีย

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สัตวแพทย์

นางสาว กฤตกานดา กิรติธนโอพาร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้เขียน

ปริญญา

คร. นิยคา ทิตาราม	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ฉัตร โชติ ทิตาราม	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
คร. รักธรรม เมฆไตรรัตน์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาผลในการลดปวดของยาทีพอกซาลินภายหลังการศัลยกรรมทำหมันเพศเมียใน กระต่าย โดยการประเมินการตอบสนองต่อความปวดแบบไม่คุกคามตัวสัตว์ทั้งทางพฤติกรรมและ ทางสรีรวิทยาในกระต่ายจำนวน 21 ตัว ซึ่งทางพฤติกรรมทำโดยการสังเกตผ่านกล้องวิดีทัศน์เพื่อให้ กะแนนความปวดจากมาตราส่วนประมาณค่าแบบตัวเลข และทางสรีรวิทยาทำโดยการตรวจวัด ระดับความเข้มข้นของฮอร์โมนคอร์ติซอลในอุจจาระ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 กลุ่ม (7 ตัว/กลุ่ม) ดังนี้ 1) กลุ่มยาหลอก ได้รับน้ำเปล่า 0.1 มิลลิลิตรต่อกิโลกรัม 2) กลุ่มยาทีพอกซาลิน I ได้รับยา ทีพอกซาลิน ในขนาด 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และ 3) กลุ่มยาทีพอกซาลิน II ได้รับยา ทีพอกซาลิน ในขนาด 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และ 3) กลุ่มยาทีพอกซาลิน II ได้รับยา กลุ่มก่อนการศัลยกรรม 24 ชั่วโมง โดยทำการให้ยาหลอกหรือยาทีพอกซาลินในรูปแบบกินในกระต่ายทุก กลุ่มก่อนการศัลยกรรม 2 ชั่วโมง และทุก 12 ชั่วโมง ภายหลังการศัลยกรรม เป็นเวลา 3 วัน ซึ่งทำ การเก็บข้อมูลทั้งก่อนและหลังการศัลยกรรม ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการกินอาหารและน้ำ ภายใน 24 ชั่วโมงแรกหลังการศัลยกรรม ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสลิติ (*p*<0.05) ในกระต่ายทุก กลุ่ม ส่วนระดับกะแนนความปวดและระดับความเข้มข้นของฮอร์โมนกอร์ติซอลในอุจจาระใน กระต่ายกลุ่มยาทีพอกซาลิน II มีระดับต่ำกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสลิติ โดยค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างผลการประเมินความปวดต่อการตอบสนองด้านพฤติกรรมและด้านสรีรวิทยามีก่าสูงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ (r² = 0.899, p<0.05) การศึกษานี้บ่งชี้ว่า การให้ยาทีพอกซาลินทุก 12 ชั่วโมง ที่ขนาดเริ่มต้น 20 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และตามด้วยยาขนาด 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ภายหลัง การศัลยกรรม 24 ชั่วโมง มีผลต่อการลดปวดภายหลังการศัลยกรรมทำหมันเพศเมียในกระต่าย ซึ่ง การประเมินการตอบสนองต่อความปวดแบบไม่คุกคามตัวสัตว์ โดยการให้คะแนนความปวดจาก การสังเกตทางพฤติกรรมร่วมกับการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของฮอร์โมนคอร์ติซอลในอุจจาระ เป็นวิธีที่ดีสำหรับใช้ประเมินความปวดในกระต่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Analgesic Effect of Tepoxalin in Rabbit After Ovariohysterectomy

Author

Miss Kritkarnda Kiratitana-olan

Degree

Master of Science (Veterinary Sciences)

Thesis Advisory Committee

Dr. Niyada Thitaram Asst. Prof . Dr. Chatchote Thitaram Dr. Raktham Maktrirat Advisor Co-advisor Co-advisor

Abstract

Determination of the analgesic efficacy of tepoxalin after ovariohysterectomy based on non-invasive evaluations of behavioral and physiological pain measurements in 21 rabbits. Behavioral response was assessed by a modified numerical rating scale (NRS) system which was video recorded. Physiological response was analyzed by fecal cortisol enzyme immunoassay. Three studied groups (7 rabbits/group) consisted of: 1) placebo (oral administration of water 0.1 milliliter/kilogram); 2) tepoxalin-treated group I (10 milligram/kilogram); and 3) tepoxalin-treated group II (20 milligram/kilogram as an initial dose, followed by 10 milligram/kilogram after surgery 24 hour). Rabbits received placebo or tepoxalin orally 2 hour before and every 12 hour after surgery for 3 days. Data were collected pre- and post-operation. The results showed that the quantity of food and water consumed in the first 24 hour after surgery was significantly decrease (p<0.05) in all groups. NRS and fecal cortisol concentration in tepoxalin-treated group II were significantly lower than other groups. The correlation between behavioral and physiological pain measurement was high ($r^2 = 0.899$, p<0.05). This study indicates that tepoxalin administration every 12 hour that initial 20 milligram/kilogram, followed by 10 milligram/kilogram after surgery 24 hour after surgery 24 hour after surgery 12 hour that initial 20 milligram/kilogram followed by 10 milligram/kilogram after surgery 24 hour 30 here surgery 24 hour 30 here surgery 30 here after surgery

multidisciplinary non-invasive method that combines a modified NRS system and fecal cortisol analysis is a good approach for assessing pain responses in rabbits.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved